

taments i l'emissió de certificats o un altre tipus de documents puguen realitzar-se en les llengües oficials a la Comunitat Autònoma corresponent.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta Llei i que la facen complir.

Madrid, 22 de juny de 2005.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

11364 *LLEI 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi Civil en matèria de dret a contraure matrimoni.* («BOE» 157, de 2-7-2005.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegen i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

I

La relació i convivència de parella, basada en l'afecte, és expressió genuïna de la naturalesa humana i constitueix un vehicle destacat per al desenvolupament de la personalitat que la nostra Constitució estableix com un dels fonaments de l'orde polític i la pau social. D'acord amb això, la Constitució recull, en l'article 32, una manifestació assenyalada d'esta relació, com és el matrimoni, i el considera, en termes de la nostra jurisprudència constitucional, com una institució jurídica de rellevància social que permet realitzar la vida en comú de la parella.

Esta garantia constitucional del matrimoni té com a conseqüència que el legislador no podrà desconèixer la institució, ni deixar de regular-la de conformitat amb els valors superiors de l'ordenament jurídic, i amb el seu caràcter de dret de la persona amb base en la Constitució. Serà la llei que desplegue este dret, dins del marge d'opcions obert per la Constitució, la que, en cada moment històric i d'acord amb els seus valors dominants, determinarà la capacitat exigida per a contraure matrimoni, així com el seu contingut i règim jurídic.

La regulació del matrimoni en el dret civil contemporani ha reflectit els models i valors dominants en les societats europees i occidentals. El seu origen radica en el Codi Civil francès de 1804, del qual innegablement prové l'espanyol de 1889. En este context, el matrimoni s'ha configurat com una institució, però també com una relació jurídica que tan sols ha pogut establir-se entre persones de distint sexe; de fet, en esta diferència de sexe s'ha trobat tradicionalment un dels fonaments del reconeixement de la institució pel dret de l'Estat i pel dret canònic. Per això, els codis dels dos últims segles, reflectint la mentalitat dominant, no necessitaven prohibir el matrimoni entre persones del mateix sexe, ni tan sols referir-s'hi, perquè la relació entre elles de cap manera es considerava que poguera donar lloc a una relació jurídica matrimonial.

Però tampoc el legislador de cap manera pot ignorar el que és evident: que la societat evoluciona en la manera de conformar i reconèixer els diversos models de convivència, i que, per això, el legislador pot actuar en conseqüència, i fins i tot ha de fer-ho per a evitar qualsevol fractura entre el Dret i els valors de la societat les relacions de la

qual ha de regular. En este sentit, no hi ha cap dubte que la realitat social espanyola del nostre temps esdevé molt més rica, plural i dinàmica que la societat en què sorgix el Codi Civil de 1889. La convivència com a parella entre persones del mateix sexe basada en l'afectivitat ha sigut objecte de reconeixement i acceptació social creixent, i ha superat arrelats prejuís i estigmatitzacions. Hui s'admet sense dificultat que esta convivència en parella és un mitjà a través del qual es desenvolupa la personalitat d'un gran nombre de persones, convivència per mitjà de la qual es presten entre si suport emocional i econòmic, sense més transcendència que la que té lloc en una estricta relació privada, donada la seua, fins ara, falta de reconeixement formal pel Dret.

Esta percepció no sols es produïx en la societat espanyola, sinó també en àmbits més amplis, com es reflectix en la Resolució del Parlament Europeu, de 8 de febrer de 1994, en la qual expressament es demana a la Comissió Europea que presente una proposta de recomanació a l'efecte de posar fi a la prohibició de contraure matrimoni a les parelles del mateix sexe, i garantir-los els plens drets i beneficis del matrimoni.

II

La Història evidencia una llarga trajectòria de discriminació basada en l'orientació sexual, discriminació que el legislador ha decidit remoure. L'establiment d'un marc de realització personal que permeta que aquells qui lliurement adopten una opció sexual i afectiva per persones del seu mateix sexe puguen desenvolupar la seua personalitat i els seus drets en condicions d'igualtat s'ha convertit en exigència dels ciutadans del nostre temps, una exigència a què esta llei tracta de donar resposta.

Certament, la Constitució, quan encomana al legislador la configuració normativa del matrimoni, no exclou de cap manera una regulació que delimiti les relacions de parella d'una forma diferent de la que ha existit fins ara, regulació que done cabuda a les noves formes de relació afectiva. Però, a més, l'opció reflectida en esta llei té uns fonaments constitucionals que han de ser tinguts en compte pel legislador. Així, la promoció de la igualtat efectiva dels ciutadans en el lliure desenvolupament de la seua personalitat (articles 9.2 i 10.1 de la Constitució), la preservació de la llibertat pel que fa a les formes de convivència (article 1.1 de la Constitució) i la instauració d'un marc d'igualtat real en el gaudi dels drets sense cap discriminació per raó de sexe, opinió o qualsevol altra condició personal o social (article 14 de la Constitució) són valors consagrats constitucionalment la plasmació dels quals ha de reflectir-se en la regulació de les normes que delimiten l'estatus del ciutadà, en una societat lliure, pluralista i oberta.

Des d'esta perspectiva àmplia, la regulació del matrimoni que ara s'instaura tracta de donar satisfacció a una realitat palpable, els canvis de la qual ha assumit la societat espanyola amb la contribució dels col·lectius que han defés la plena equiparació en drets per a tothom amb independència de la seua orientació sexual, realitat que requereix un marc que determine els drets i les obligacions de tots els qui formalitzen les seues relacions de parella.

En el context assenyalat, la llei permet que el matrimoni siga celebrat entre persones del mateix o distint sexe, amb plenitud i igualtat de drets i obligacions siga quina siga la seua composició. En conseqüència, els efectes del matrimoni, que es mantenen en la seua integritat respectant la configuració objectiva de la institució, seran únics en tots els àmbits amb independència del sexe dels contraents; entre altres, tant els referits a drets i prestacions socials com la possibilitat de ser part en procediments d'adopció.

Així mateix, s'ha procedit a fer una imprescindible adaptació terminològica dels distintes articles del Codi

Civil que es referixen al matrimoni o que hi tenen relació, així com d'una sèrie de normes del mateix Codi que contenen referències explícites al sexe dels seus integrants.

En primer lloc, les referències al marit i a la muller s'han substituït per la menció als cònjuges o als consorts. En virtut de la nova redacció de l'article 44 del Codi Civil, l'accepció jurídica de cònjuge o de consort serà la de persona casada amb una altra, amb independència que ambdós siguin del mateix o de distint sexe.

Subsistix, no obstant això, la referència al binomi format pel marit i la muller en els articles 116, 117 i 118 del Codi, atès que els supòsits de fet a què es referixen estos articles només poden produir-se en el cas de matrimonis heterosexuals.

D'altra banda, i com a resultat de la disposició addicional primera de la present llei, totes les referències al matrimoni que conté el nostre ordenament jurídic han de considerar-se aplicables tant al matrimoni de dos persones del mateix sexe com a l'integrat per dos persones de distint sexe.

Article únic. *Modificació del Codi Civil en matèria de dret a contraure matrimoni.*

El Codi Civil es modifica en els termes següents:

U. S'afeg un segon paràgraf a l'article 44, amb la redacció següent:

«El matrimoni tindrà els mateixos requisits i efectes quan ambdós contraents siguin del mateix o de diferent sexe.»

Dos. L'article 66 queda redactat en els termes següents:

«Article 66.

Els cònjuges són iguals en drets i deures.»

Tres. L'article 67 queda redactat en els termes següents:

«Article 67.

Els cònjuges han de respectar-se i ajudar-se mútuament i actuar en interès de la família.»

Quatre. El primer paràgraf de l'article 154 queda redactat en els termes següents:

«Els fills no emancipats estan sota la potestat dels seus progenitors.»

Cinc. El primer paràgraf de l'article 160 queda redactat en els termes següents:

«Els progenitors, encara que no exercisquen la pàtria potestat, tenen el dret de relacionar-se amb els seus fills menors, excepte amb els adoptats per un altre o d'acord amb el que disposa la resolució judicial.»

Sis. El paràgraf 2n de l'article 164 queda redactat en els termes següents:

«2n. Els adquirits per successió en què un o ambdós dels que exercisquen la pàtria potestat hagen sigut justament desheretats o no hagen pogut heretar per causa d'indignitat, que seran administrats per la persona designada pel causant i, si no n'hi ha i successivament, per l'altre progenitor o per un administrador judicial nomenat especialment.»

Set. L'apartat 4 de l'article 175 queda redactat en els termes següents:

«4. Ningú no pot ser adoptat per més d'una persona, llevat que l'adopció es realitze conjuntament o successivament per ambdós cònjuges. El matrimoni celebrat amb posterioritat a l'adopció permet al còn-

juge l'adopció dels fills del seu consort. En cas de mort de l'adoptant, o quan l'adoptant siga objecte de l'exclusió prevista en l'article 179, és possible una nova adopció de l'adoptat.»

Huit. L'apartat 2 de l'article 178 queda redactat en els termes següents:

«2. Per excepció subsistiran els vincles jurídics amb la família del progenitor que, segons el cas, corresponga:

1r. Quan l'adoptat siga fill del cònjuge de l'adoptant, encara que el consort haja mort.

2n. Quan només un dels progenitors haja sigut legalment determinat, sempre que este efecte haja sigut sol·licitat per l'adoptant, l'adoptat major de dotze anys i el progenitor el vincle del qual haja de persistir.»

Nou. El paràgraf segon de l'article 637 queda redactat en els termes següents:

«S'exceptuen d'esta disposició les donacions fetes conjuntament a ambdós cònjuges, entre els quals tindrà lloc este dret, si el donant no ha disposat el contrari.»

Deu. L'article 1.323 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.323.

Els cònjuges podran transmetre's per qualsevol títol béns i drets i formalitzar entre si qualsevol classe de contractes.»

Onze. L'article 1.344 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.344.

Per mitjà de la societat de guanys es fan comuns per als cònjuges els guanys o beneficis obtinguts indistintament per qualsevol d'ells, que els seran atribuïts per mitats en dissoldre's aquella.»

Dotze. L'article 1.348 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.348.

Sempre que pertanga privatament a un dels cònjuges una quantitat o crèdit pagador en un cert nombre d'anys, no seran de guanys les sumes que es cobren en els terminis vençuts durant el matrimoni, sinó que es consideraran capital d'un o de l'altre cònjuge, segons a qui pertanga el crèdit.»

Tretze. L'article 1.351 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.351.

Els guanys obtinguts per qualsevol dels cònjuges en el joc o els procedents d'altres causes que eximisquen de la restitució pertanyeran a la societat de guanys.»

Catorze. L'article 1.361 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.361.

Es presumixen de guanys els béns existents en el matrimoni mentres no es prove que pertanyen privatament a un dels dos cònjuges.»

Quinze. El paràgraf 2n de l'article 1.365 queda redactat en els termes següents:

«2n. En l'exercici ordinari de la professió, art o ofici, o en l'administració ordinària dels propis béns. Si un

dels cònjuges és comerciant, caldrà ajustar-se al que disposa el Codi de Comerç.»

Setze. L'article 1.404 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.404.

Fetes les deduccions en el cabal inventariat que prefixen els articles anteriors, el romanent constituirà l'haver de la societat de guanys, que es dividirà per mitats entre els cònjuges o els seus respectius hereus.»

Dèsset. L'article 1.458 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.458.

Els cònjuges podran vendre's béns recíprocament.»

Disposició addicional primera. *Aplicació en l'ordenament.*

Les disposicions legals i reglamentàries que continuen alguna referència al matrimoni es consideraran aplicables amb independència del sexe dels seus integrants.

Disposició addicional segona. *Modificació de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil.*

U. L'article 46 queda redactat en els termes següents:

«Article 46.

L'adopció, les modificacions judicials de capacitat, les declaracions de concurs, absència o defunció, els fets relatius a la nacionalitat o veïnatge i, en general, els altres inscripibles per als quals no s'establix especialment que la inscripció es faça en una altra Secció del Registre, s'inscriuran al marge de la corresponent inscripció de naixement.

Tots aquells fets que afecten la pàtria potestat, excepte la mort dels progenitors, s'inscriuran al marge de la inscripció de naixement dels fills.»

Dos. L'article 48 queda redactat en els termes següents:

«Article 48.

La filiació paterna o materna constarà en la inscripció de naixement al seu marge, per referència a la inscripció de matrimoni dels pares o per inscripció del reconeixement.»

Tres. L'article 53 queda redactat en els termes següents:

«Article 53.

Les persones són designades pel seu nom i cognoms, corresponents a ambdós progenitors, que la Llei empara davant de tothom.»

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Esta llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació civil reconeguda per l'article 149.1.8a de la Constitució espanyola sense perjudici de la conservació, modificació i desplegament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allí on n'hi haja, i de les normes aprovades per estes en desplegament de les seues competències en Dret Civil.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

València, 1 de juliol de 2005.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

11365 *LLEI 14/2005, sobre les clàusules dels Convenis Col·lectius referides al compliment de l'edat ordinària de jubilació.* («BOE» 157, de 2-7-2005.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Esta llei té com a objectiu incorporar al text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, una disposició perquè en els convenis col·lectius es puguen establir clàusules que possibiliten, en determinats supòsits i amb certs requisits, l'extinció del contracte de treball en complir el treballador l'edat ordinària de jubilació. Una previsió legal semblant va ser derogada pel Reial Decret Llei 5/2001, de 2 de març, de mesures urgents de reforma del mercat de treball per a l'increment de l'ocupació i la millora de la seua qualitat, amb el benentès que la dita disposició «estimulava l'adopció de mesures dirigides a aconseguir la jubilació forçosa dels treballadors de major edat i la seua retirada del mercat de treball, com a instrument en el marc d'una política d'ocupació inspirada en concepcions i basada en realitats demogràfiques i del mercat de treball clarament desactualitzades». La Llei 12/2001, de 9 de juliol, fruit de la tramitació parlamentària del dit Reial Decret Llei, va ratificar eixa derogació, encara que va matisar la seua justificació.

Eixa derogació no anava acompanyada d'altres mesures legals que invalidaren automàticament o que impossibilitaren este tipus de clàusules dels convenis col·lectius a la vista de la força vinculant que l'article 37.1 de la Constitució reconeix als convenis col·lectius. No obstant això, sentències recents del Tribunal Suprem han interpretat, en síntesi, que, donada l'absència d'una norma legal que habilite la negociació col·lectiva en esta matèria, no és actualment possible establir en els convenis col·lectius clàusules amb esta finalitat. Esta interpretació jurisprudencial ha suposat que, a hores d'ara, s'haja produït certa inseguret jurídica que motiva problemes en la negociació col·lectiva en determinats àmbits.

Com a conseqüència d'això, les organitzacions empresarials i sindicals firmants de l'Acord Interconfederal per a la Negociació Col·lectiva, vigent per al 2004 (la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials, la Confederació Espanyola de la Xicoteta i la Mitjana Empresa, la Unió General de Treballadors i Comissions Obreres), s'han dirigit al Govern per a expressar la seua preocupació pels